

Lausuntopyyntö työryhmän mietinnöstä; Rajat ylittäviä yritysjärjestelyjä koskevan yhtiöoikeudellisen direktiivin täytäntöönpano

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne rajat ylittäviä yritysjärjestelyjä koskevan yhtiöoikeudellisen direktiivin täytäntöönpano -työryhmän mietinnöstä.

Tausta

Oikeusministeriö asetti 23.4.2021 työryhmän valmistelemaan ehdotusta direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta rajat ylittävien yhtiömuodon muutosten, sulautumisten ja jakautumisten osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/2121 yhtiöoikeuden alaan kuuluvien säännösten kansalliseksi täytäntöönpanemiseksi tarvittaviksi säännöksiksi. Työryhmän mietintö on julkaistu toukokuussa 2022.

Työryhmä ehdottaa muutoksia osakeyhtiölain sulautumista ja jakautumista koskeviin säännöksiin. Lisäksi työryhmä ehdottaa muun muassa, että yhtiö voi jatkossa siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon ja muuttaa yhtiömuotonsa toisen ETA-valtion yhtiömuodoksi. Vastaavasti Suomeen siirtyvän toisen ETA-valtion yhtiömuoto muutetaan suomalaiseksi osakeyhtiöksi ja kotipaikka rekisteröidään Suomeen.

Työryhmän ehdotuksen periaatteellisesti merkittävimmät muutokset liittyvät rajat ylittäviin yritysjärjestelyihin, joissa suomalainen yhtiö on sulautumassa, jakautumassa tai siirtämässä kotipaikkansa ulkomaille. Ennen tällaista yritysjärjestelyä Patentti- ja rekisterihallituksen on järjestettävä ennakkollinen valvonta sen tutkimiseksi, että kaikki menettelyt ja muodollisuudet Suomessa on järjestetty tai saatettu päätökseen ja ettei yritysjärjestelyä toteuteta väärinkäyttö- tai petostarkoituksessa. Jos Patentti- ja rekisterihallitus katsoo, että säädetyt ehdot täytyvät, sen on annettava tästä todistus ja toimitettava todistus toisen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos vaatimuksia ei täydetä, menettely on keskeytettävä lisäselvitysten ajaksi tai hylättävä täytäntöönpanoa koskeva hakemus.

Työryhmä ehdottaa muutoksia myös vakuutusyhtiölakiin ja eräisiin muihin lakeihin.

Tavoitteet

Lausuntopalaute otetaan huomioon lainvalmistelutoimeksiannosta päätettäessä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta viimeistään perjantaina 24.6.2022.

Valmistelijat

Lisätietoja oikeusministeriössä antaa lainsäädäntöneuvos Juha Jokinen, etunimi.sukunimi(at)gov.fi, puh. +358(0)2951 50039.

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM022:00/2021> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM022:00/2021> - Statsrådets projektportal

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-354-4> - Työryhmän mietintö / Arbetsgruppens betänkande (på finska)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32019L2121> - Direktiivi (EU) 2019/2121

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32019L2121> - Direktivet (EU) 2019/2121

Jakelu:

Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu
Akava ry
Arvopaperimarkkinayhdistys ry
Business Finland Oy
Directors' Institute Finland - Hallitusammattilaiset ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Ylänen Hannu
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Eläkesäätiöyhdistys – ESY ry

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto - Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -
vastuualue, oikeusturvayksikkö - Nevanperä Satu
Euroclear Finland Oy
Euroclear Finland Oy - Isosomppi Pekka
Finanssiala ry
Finanssiala ry - Wennberg Satu
Finanssivalvonta
Finnish Business Angels Network ry
Finnish Business Angels Network ry - Gaily Amel
Hanken School of Economics
Helsingin ulosottovirasto
Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Helsingin yliopisto/Apulaisprof. Heikki Marjosola
Helsingin yliopisto/Prof. Jukka Tapio Mähönen
Helsingin yliopisto/Prof. Seppo Villa
Helsingin yliopisto/Prof. Timo Kaisanlahti
Inderes Oyj
Insolvenssioikeudellinen yhdistys ry - Rantanen Olli
Kaupan liitto ry
Keskuskauppakamari ry
Keskusrikospoliisi
Kirjanpitolautakunta
Konkurssiasiamiehen toimisto
Korkein hallinto-oikeus
Korkein hallinto-oikeus - Waris Emil
Korkein oikeus (varataan tilaisuus antaa lausunto)
Lapin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Listayhtiöiden neuvottelukunta
Luottomiehet - Kreditmännien ry
Nasdaq Helsinki Oy - Manninen Risto
Oikeusrekisterikeskus
Osuustoimintakeskus Pellervo ry
Patentti- ja rekisterihallitus
Perheyritysten liitto ry
PricewaterhouseCoopers Oy - Reinikainen Mikko
Pääomasijoittajat (FVCA) ry
Pörssisäätiö - Lounasmeri Sari
SAK ry - Koskinen Timo
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
STTK ry. - Koskela Antti
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Asiakastieto Oy
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Asianajajaliitto - Toivonen Milla
Suomen IR-yhdistys ry
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Kuntaliitto ry - Lakiyksikkö - Lebedeff Pirkka-Petri
Suomen Kuntaliitto ry - Myllymäki Juha

Suomen Lakimiesliitto - Finlands Juristförbund ry
Suomen Osakesäästäjät ry
Suomen Pankki
Suomen Sijoitusanalyytikot ry
Suomen Taloushallintoliitto ry
Suomen Tilintarkastajat ry
Suomen Uusyrityskeskukset ry
Suomen Veroasiantuntijat ry
Suomen yhtiöoikeusyhdistys ry - Rasinaho Vesa
Suomen Yrittäjät ry
Suomen Yrittäjät ry - Rytönen Atte
Säätiöt ja rahastot ry
Tampereen yliopisto, johtamisen ja talouden tiedekunta
Tampereen yliopisto/Prof. Veikko Vahtera
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Turun yliopisto, kauppakorkeakoulu
Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Turun yliopisto/Prof. Matti Sillanpää
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työeläkevakuuttajat TELA ry
Työeläkevakuuttajat TELA ry - Sved Pirjo
Uudenmaan ELY-keskus
Vaasan yliopisto, kauppatieteiden tiedekunta
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (FINE)
Valtioneuvoston kanslia (omistusohjausosasto)
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Verohallinto
Verohallinto - Aaltonen Kari
Verohallinto/Harmaan talouden selvitysyksikkö
Yritysvastuuoikeuden yhdistys ry

Yleistä

- 1) Lausuntonne yleisesti esityksestä.

- 2) Lausuntonne vaikutusten arvioinnista.

Sulautuminen ja jakautuminen

3) (OYLE 16:1 ja 2 §) Mietinnössä ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan absorptiosulautumisessa sulautuvan yhtiön osakkeenomistajat voivat suostumuksellaan luopua oikeudestaan saada sulautumisvastiketta, sekä osittain siihen liittyen sisaryhtiösulautumisen määritelmä.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

4) (OYLE 16:3 ja 17:3 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi sulautumis- ja jakautumissuunnitelmaa koskevissa säännöksissä eräitä uusia asioita.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

5) (OYLE 16:4 ja 17:4 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi tilintarkastajan lausuntoa koskevassa säännöksessä osakkeiden vaihtosuhte.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna

- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

6) (OYLE 16:6 §) Mietinnössä ehdotetaan, että tytär- tai sisaryhtiösulautumisessa kuulutusta koskevan hakemuksen voi tehdä myös vastaanottava yhtiö.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

7) (OYLE 16:6 ja 17:6 §) Mietinnössä ehdotetaan, että kuulutuksen antamista on haettava kuukauden kuluessa sulautumis- tai jakautumissuunnitelman rekisteröimisestä taikka sulautuminen tai jakautuminen raukeaa.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

8) OYLE (16:11 ja 17:11 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi asiakirjojen nähtävänä pitämistä koskevassa säännöksessä muun ohella tilinpäätös ja toimintakertomus.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna

- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

9) (OYLE 16:13 ja 17:13 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi, että sulautuvan tai jakautuvan yhtiön tulee ilmoittaa osakkeenomistajille sekä optio-oikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien haltijoille sähköinen osoite lunastusvaatimuksen sähköistä vastaanottamista varten.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

10) (OYLE 16:13 ja 17:13 §) Mietinnössä ehdotetaan voimassa olevan käytännön mukaisesti säädettäväksi, että osakkeenomistajien tai optio-oikeuksien tai muiden erityisten oikeuksien haltijoiden vireille panemat sulautumista koskevat lunastusasiat on käsiteltävä samassa menettelyssä, jos ne johtuvat olennaisesti samasta perusteesta.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

11) (OYLE 16:14 ja 17:14 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi, että sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden tekemään sulautumisen täytäntöönpanoilmoitukseen tai jakautuvan yhtiön tekemään täytäntöönpanoilmoitukseen on liitettävä muun ohella tiedot sulautumis- tai jakautumissuunnitelmasta.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

12) (OYLE 16:16 ja 17:16 §) Mietinnössä ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan velkoja voi vaatia suoritusta sulautumista tai jakautumista varten annetusta vakuudesta aikaisintaan, kun sulautuminen tai jakautuminen on tullut voimaan.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

13) (OYLE 16:22 ja 17:21 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi rajat ylittävää sulautumis- tai jakautumissuunnitelmaa koskevissa säännöksissä eräitä uusia asioita.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

14) (OYLE 16:22 a ja 24 § sekä 17:21 a ja 23 §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi huomautusten tekemistä koskevan ilmoituksen laatimisesta, nähtävänä pitämisestä ja toimittamisesta sitä pyytävälle, sekä rekisteröimisestä.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

15) (OYLE 16:22 b—22 d ja 24 § sekä 17:21 b—21 d ja 23 §) Mietinnössä ehdotetaan aikaisempaa tarkemmin säädettäväksi rajat ylittävissä sulautumisessa tai jakautumisessa hallituksen selvityksen laatimisesta, laatimatta jättämisen tilanteista, nähtävänä pitämisestä ja toimittamisesta siihen oikeutetulle, sekä rekisteröimisestä.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

16) (OYLE 16:23 ja 17:22 §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi rajat ylittävissä sulautumisessa tai jakautumisessa hallituksen selvitystä koskevasta tilintarkastajan tai muun riippumattoman asiantuntijan lausunnosta.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

17) (OYLE 16:24 ja 17:23 §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi velvollisuudesta ilmoittaa velkojille annettavassa kuulutuksessa, onko sulautuvan yhtiön tai jakautuvan yhtiön osakkeenomistaja vaatinut ylimääräistä rahavastiketta, sekä tarvittaessa tällaisten vaatimusten yhteismäärä.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

18) (OYLE 16:24 a ja 17:23 a §) Mietinnössä ehdotetaan säännöksiä rajat ylittävän sulautuvan tai jakautuvan yhtiön osakkeenomistajan oikeudesta vaatia ylimääräistä rahavastiketta, kun tietyt ehdot täyttyvät.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

19) (OYLE 16:26 ja 17:25 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista koskevan täytäntöönpanohakemuksen osalta eräitä uusia liitettäviä asiakirjoja ja eräitä uusia menettelyitä.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

20) (OYLE 16:26 a ja 17:25 a §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi rekisteriviranomaisen velvollisuudesta tutkia ennen rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista koskevan todistuksen antamista, että suomalainen sulautuva yhtiö tai jakautuva yhtiö on suorittanut kaikki sulautumisen tai jakautumisen edellytyksenä olevat toimenpiteet ja täyttänyt laissa säädetyt muodollisuudet, kuten rahamääräisten tai muiden kuin rahamääräisten velvoitteiden suorittaminen tai varmistaminen julkishallinnolle tai toimialakohtaisten erityisvaatimusten noudattaminen (lainmukaisuuden tutkinta).

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

21) (OYLE 16:26 a ja 17:25 a §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi rekisteriviranomaisen, tai tämän pyynnöstä muun toimialallaan toimivaltaisen viranomaisen, velvollisuudesta tutkia perustellusta syystä, ettei rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista toteuteta väärinkäyttö- tai petostarkoituksessa, jonka seurauksena tai tarkoituksena on Euroopan unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön välttäminen tai kiertäminen, taikka muuten rikollisessa tarkoituksessa (väärinkäyttö- tai petostarkoituksen tutkinta). Jos arvioidaan, että rajat ylittävä sulautuminen tai jakautuminen toteutetaan väärinkäyttö- tai petostarkoituksessa, rekisteriviranomainen voi keskeyttää täytäntöönpanoa koskevan hakemuksen käsittelyn oma-aloitteisesti tai muun toimialallaan toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksesta taikka rekisteriviranomainen voi päättää, että se ei anna rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista edeltävää todistusta.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

22) (OYLE 16:26 b ja 17:25 b §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi ennakkollisen valvonnan määräajoista.

- Kannatan sellaisenaan

- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

23) (OYLE 16:26 c ja 26 e sekä 17:25 c ja 25 e §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi ennakkollisen valvonnan yhteydessä rekisteriviranomaisen oikeudesta saada tietoja viranomaisilta ja muilta.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

24) (OYLE 16:26 d ja 17:25 d §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi ennakkollisen valvonnan yhteydessä rekisteriviranomaisen oikeudesta käyttää apuna tilintarkastajaa tai muuta ulkopuolista riippumatonta asiantuntijaa.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muuettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

25) (OYLE 16:27 a ja 17:26 a §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi, että rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista koskevaa päätöstä ei voida moittia tai vaatia sen mitätöimistä ainoastaan sillä perusteella, että sulautumis- tai jakautumisvastiketta kuten osakkeiden lukumäärää tai vaihtosuhdetta tai lunastamiseen käytettyä rahavastiketta ei ole

määritetty asianmukaisesti sulautumis- tai jakautumissuunnitelmassa tai niistä annetut tiedot eivät ole täyttäneet säädettyjä vaatimuksia.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

26) (OYLE 17:1 ja 2 §) Mietinnössä ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan jakautuvan yhtiön osakkeenomistajat voivat suostumuksellaan luopua oikeudestaan saada jakautumisvastiketta, sekä osittain siihen liittyen yhtiöittämillä toteutettavan jakautumisen määritelmä.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

27) (OYLE 17:26 §) Mietinnössä ehdotetaan, että jakautumisen voimaantuloajankohta määräytyy jakautuvan yhtiön kotipaikassa sovellettavan lainsäädännön mukaan, eli suomalaisen jakautuvan yhtiön tapauksessa jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröintihetkellä.

- Kannatan sellaisenaan
- Kannatan muutettuna
- Vastustan
- Ei kantaa
- Muu ehdotus, mikä?

Perustelut

Kotipaikan siirto

28) Lausuntonne kotipaikan siirtoa koskevista ehdotuksista (OYLE 17 a luku).

Muut lait ja kommentit

29) Lausuntonne vakuutus- ja työeläkevakuutusyhtiöitä koskevista ehdotuksista (2. ja 3. lakiehdotus).

30) Lausuntonne muista Harmaan talouden selvitysyksikköä koskevista ehdotuksista (4. lakiehdotus).

31) Muut kommentit.

Leinonen Antti
Oikeusministeriö

Jokinen Juha
Oikeusministeriö